

vendar nista iskrena. Te dni je rekel Pašič o Radiču, da on res slabo vidi v Beogradu in naj pazi, da še enkrat ne pade v luknjo, iz kakoršne so ga že enkrat vlekli. Radič pa mu je seveda takoj odgovoril, da je Pašič nemogoč kot novi ministrski predsednik, ker je prestar in korupcijski. Dokler se bosta ta dva moža dajala, bo vlada v naši državi vedno kolebala semintja in bo vsaki dan v nevarnosti, da se zruši.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Italija nas je premagala. Kadarkoli poročamo o Italiji in njenem razmerju do nas, moramo povdarjati, kako nam je ta država — sovražno zahrbtna. To je pokazala pretekli teden zopet. Z denarjem si je kupila ljudi v Albaniji, ki je sklenila z Italijo vojaško pogodbo. Ta vojaška pogodba ni nič drugega kot priprava Italije za pohod na Balkan in vzhod. Ta boj ni bil krvav, vršil se je le v diplomaciji, to je med državniški v besedah in je le tinta tekla. Ali naš zunanji minister dr. Ninčič lahko mirno reče, da je izgubil bitko na celi fronti. Naši poslanci mu bodo stavili vprašanje v tej zadevi.

Rumunija ima velike skrbi. Kralj je bolan, kraljica je z doma, prestolonaslednik ne sme domov, domače stranke so z dosedanjim vladom nezadovoljne, le s težavo se še drži, ljudstvo trpi vsled grozovitih davkov in obupuje, zavezništvo z Italijo je povzročilo, da Rusija vedno bolj gleda na Besarabijo. Ta država bo še imela težave sama s seboj.

Francija in Italija sta si še vedno zelo nenaklonjeni zaradi zadnjih italijanskih vojaških premikanj na francoski meji. Francosko časopisje zelo odločno opozarja Jugoslavijo, naj bo previdna, ker je Mussolini zvit in nasilen. Francija je začela pripravljati tla za veliko evropsko zvezo med Francijo, Nemčijo in Rusijo.

V Nemčiji tudi ni vse tako, kakor bi si človek mislil, da znajo Nemci držati red. Te dni je padlo odločujočih krogov precej trdih besed na račun sodnikov, da niso več nepristransko pravični, in na račun višjih vojaških krogov, ki jim je politika več kot bramba domovine. Če narod izgubi zaupanje v sodnijo in vojaštvo, tedaj ni to nikoli dobro!

Na Kitajskem se razmere urejajo. Posrečilo se je poštenemu in obče spoštovanemu voditelju kantonske vlade Lhiang-kai-šeku, da je nadvladal vse revolucionarje. Je upati, da bo v kratkem upostavil red v tej veliki državi. Angleška pa že gleda, kako bi z novim gospodarjem prišla v kar najbolj prijateljske zveze.

Županski tečaji.

Županski tečaj v Slovenjgradu. Vsi župani in občinski odborniki okrajev Dravograd in Slovenjgradec pridejo v ponedeljek, dne 13. t. m., ob 10. uri dopoldne v Okrajno hranilnico v Slovenjgradec na županski tečaj. Predavali bodo strokovnjaki o občinskem proračunu, davčnih in vojaških zadevah ter o volitvah. Vsa predavanja so za župane in občinske odbornike tako važna, da ne sme izostati nobeden, ki se zanima za občinsko upravo. — Županska zveza v Mariboru.

Županski tečaj v Ptuj. Za župane in občinske odbornike političnega okraja Ptuj bo v nedeljo, dne 19. t. m., ob 9. uri dopoldne županski tečaj v prostorih gostilne g. Brenčiča.

Županski tečaj v Ljutomeru bo v ponedeljek, dne 20. t. m., ob 9. uri dopoldne. Natančnejše priobčimo v prihodnji številki.

Kaj je novega?

SLOVENSKA ŽENA, ALI SE ZAVEDA SVOJE DOLŽNOSTI!

V sleherni slovenski hiši zanesti misel in zavest, da je prvi pogoj za srečo in moč našega naroda krepostno in po katoliških načelih urejeno življenje.

Vsem članom vsake slovenske družine vcepiti smisel za izobrazbo potom dobrih knjig in časopisja.

Gledati, da v vsaki hiši tvoje okolice vsi člani segajo edino po dobrem čitvu.

Slovenska žena, ki si se skozi vsa stoletja borila za verske svetinje svojega naroda, glej, da ne bo prihajala v naše slovenske domove umazano, nedostojno čtivo, ki grozi naš narod duševno upropastiti!

Tvoja dolžnost je, da utrdiš v narodu prepričanje, da se slabo časopisje premaga z dobrim. Zato skrbi, da bo vsaka hiša naročena na političen list, ki se zavzema za vero in čast slovenskega naroda.

Pri volitvah v oblastno skupščino bo volilna skrinjica naše stranke prva. Kandidatne liste za mariborsko oblast je naša stranka vložila kot prva, so že tudi potrjene od sodišča in bo SLS volilna skrinjica v mariborski oblasti prva.

Sneženi meteži. Zadnje nedeljo in ponedeljek so divjali po celim Hrvaškem, Liki, Madžarskem in po Zgornji Italiji silni sneženi meteži. Viharji so zavrli železniški promet in so prihajali vlaki iz Hrvaške z večurno zamudo.

Vlomilci v ptujski davčni urad pod ključem. V mariborske zapore so v soboto pripeljali dva zelo nevarna vlomilca, ki imata na vesti celo vrsto državnih vlovov. Poročali smo svojočasno o vlovu v ptujski davčni urad dne 7. marca, odkoder so vlomilci odnesli 21.000 Din, v izropani blaginji pa očitno radi naglega bega pobabili vlomilsko orodje. Po dolgotrajnih poizvedbah, ki jih je vodil policijski nadsvetnik gospod Kerševan, se je posrečilo ugotoviti izvor orodja. Orodje je bilo kupljeno deloma pri Hirschlerju, deloma pri trdkri Hajoš ter Schuschardt & Schitze v Zagrebu. To orodje so prinesli postrežki kratko pred ptujskim vlovom v neki hotel za Gezo Farkaša iz Novega Bečja in Ernesta Höflerja iz Novega Sada. Dejanski sta pod temi imeni nočevala tik pred vlovom dva tujca pri Osterbergerju v Ptuj in pred tem v Mariboru. Za Hrvaško in Slavonijo je prevzelo zasledovanje zagrebško policijsko ravateljstvo. Dognalo se je, da živita zares osebi istih imen v Novega Bečja ozir. v Novega Sada, ki sta svoje legitimacije prodala madžarskima državljanoma Josipu Iringju in Stefanu Szabo iz Budimpešte. Na podlagi tiralice, ki jo je izdalo državno pravdnništvo, je novosadska policija dne 19. oktobra aretirala oba imenovana osumljenca iz Madžarske, ki sta po zaslišanju v Novega Sada, Osijeku in Zagrebu bila v soboto prepeljana v Maribor. Po njunem dosedanjem priznanju

sta prišla oba radi brezposelnosti v Beograd z namenom, da si na nepošten način poišče denarja v Jugoslaviji. Priznavata vlove v Soli v Senti, Bjelovaru, v poglavarstvu v Brčki, Sremski Mitrovici, Titelu ter v županstvu v Vinkovcih in pa v davčni urad v Ptuj. Po ptujskem vlovu sta si lopova nabavila v Budimpešti novo vlomilsko orodje. Na povratku v Jugoslavijo pa sta prišla v Novega Sada v roke policije. Samo priznani vlovni obsegajo tatvine velikanske vrednosti nad 870.000 Din, katere vsote pa ne priznavata v celem. Utemeljen je sum, da sta ta lopova vlomila tudi v meščansko šolo v Cankarjevi ulici in ljudsko šolo v Razlagovi ulici v Mariboru ter v ljubljanske šole meseca decembra lanskega leta. Zagovarjala se bosta pred mariborsko poroto.

Otroka pustila v hlevu. V soboto, dne 4. t. m., zjutraj so našli v nekem hlevu v Cvetlični ulici v Mariboru približno šest tednov starega otroka, katerega je tam odložila neka žena. Otroka je policija oddala v bolnico, pozneje ga je pa vzela neka družina za svojega. Policija je ugotovila tudi ime otrokove matere, ki je bivša služkinja Marija C. Policija jo zasleduje.

Pred težkim obračunom. Odgonskim potom je bil izročen od avstrijskih oblasti našim varnostnim organom v Mariboru pomožni delavec Matevž Lederer, ki ima na vesti težji zločin. Umoril je našega obmejnega finančnega stražnika na Golici nad Jesenicami. Po zločinu je bil od avstrijskih oblasti aretiran in obsojen na večletno ječo, katero je odsedel v kaznilnici Karlaui. Kljub prestani kazni pride pri nas še enkrat pred sodišče, ker je naš državljan ter je umoril našega finančnega stražnika. Poslan je bil v Ljubljano.

Najdena neznana utopljenka. Drava je naplavila dne 30. novembra v Dolgošah pri Mariboru 50—60 let staro, neznano kmetsko žensko. Pri utopljenki so našli 600 Din gotovine, pa nobenega drugega znaka, iz katerega bi se lahko sklepalo na njeno identiteto. Ne ve se, ali gre v tem slučaju za samomor ali za nesrečo.

Zalostna novica od Sv. Jurija v Slov. goricah. Dne 1. t. m. je umrl po hudi in mučni bolezn mladenič Martin Dobaj iz Spodnjega Gasteraja v starosti 25 let. Rajni je imel vse čednosti, katere morajo čitati poštega mladeniča. Iz njegovih ust se ni nikdar slišalo preklinjanje in nespodobna govornica, bil je v tem marsikomu najlepši zgled. Kako priljubljen je bil rajni povsod, pričajo mnogobrojni obiskovalci, ki so prihajali k njemu tekom njegove bolezni in ga kropili na mrtvaškem odru. Nepozabni Martin, spavaj mirno v hladnem grobu.

Ena nesreča za drugo. »Gospodar« je že beležil o požaru v Brengovi pri Lipnikovih, ko je upepelil ogenj hišo in gospodarsko poslopje. S pomočjo dobrih ljudi je pogorelec kmalu pokrtil hišo in uničene gospodarske pritlikline. Dne 21. novembra pa je razsajal po celi župniji Sv. Antona v Slov. gor. tako silovit vihar, da je odnesel Lipniku novo zgrajeno streho z ogrodjem vred in mu s tem povzročil novo in na zimo zelo občutno škodo.

Se nekaj o roparski tolpi v okolici Slov. Bistrice. — »Gospodar« je že poročal o vlovu v Laporju v okolici Sl. Bistrice. Danes sporočamo samo nekatere zanimive podrobnosti o tem. Trgovina trgovca Alojzija Šiferja, v katero je bilo vlomljeno okrog polnoči od 23. na 24. novembra, je v sredini vasi Laporje ob okrajni cesti. Trgovčeva žena je v prvem nadstropju nad trgovino slišala neko ropotanje. Prižgala je luč in pogledala skozi okno; v tem trenutku je že švignila od spodaj krogla mimo njene glave. Trgovec Šifer je hotel s strelji pregnati tatove, ki so imeli pištole-repetirke. Močno streljanje od obeh strani je zbudilo vaščane. Ko so vlomilci videli, da so odkriti, so zbežali. Napravili so v trgovini veliko škodo. Odnesli so zimskega manufakturnega blaga v vrednosti 30.000 Din, zlato uro, lovsko puško, jestvine in še več drugih stvari. Čutili so se morali po vlovu precej varne, ker so si postregli s pijačo. V trgovini je namreč tudi vinotoč. V novem prizidanem poslopiju, ki je prišlo pravkar pod streho in v katerem bo gostilna, so našli steklenice, prinesene iz trgovine, znamenje, da so roparji tamkaj ponivali. Vlomili so pri vratih v trgovino in sicer spodaj pod roletami, in sicer v toliko, da se je moglo spazlati skozi luknjo človek. Vlomilcev je bilo kakih deset, ki so bili razstavljeni kot stražarji na raznih krajih. Tudi pri odru pri novem prizidanem poslopiju so skušali priti skozi podstrešje v trgovino. Tatovi so jo odkurili proti makolski cesti. Zgodaj zjutraj dne 24. novembra sta vozila skozi Majšperg v divjem diru dva voza neznano kam. Najbrž so bili to vlomilci. Že prejšnji večer dne 23. novembra so srečavali ljudi v vasi Laporje nepoznane moške, po dva do tri skupaj, ki so se delali na videz pijane, ker je bil ta dan v Slov. Bistrici sejum, a ljudje se za to »pijano« družbo niso brigali. Za vlomilce dolžne ni sledu, a vzbuja se sum, da so uzmotivši pri vlovih, ki so v okolici Slov. Bistrice v zadnjem času tako pogostni, eni in isti.

Detomora. V župniji Majšperg se je doigral te dni slučaj detomora, ki je razburil upravičeno celo okolico. Pes posestnika Antona Kavčevića v Sestržah je prinesel na dvorišče ostanke otroka moškega spola. Po teh ostankih se je dalo sklepati, da je bil otrok rojen kake 3 mesece pred časom. Kavčević je naznanil celo zadevo orožništvu na Ptujsko goro, ki je kmalu izsledilo zločinko v osebi Alojzije Pušaver. Detomorilko so zaprli, predali sodišču in tamkaj je tudi priznala po kratki preiskavi zločin.

Odpis davka v ptujskem okraju. Poslanec Ivan Vesenjak je dobil od predstojnika davčne oblasti v Ptuj pojasnilo, da je taista razposlala pred kratkem tiskovine posameznim občanom, ki so bile prizadete po letošnjih elementarnih neizgadah. Občinski uradi naj nemudoma te pole izpolnijo ter vrnejo davčni oblasti če le mogoče v prvi polovici meseca decembra. V drugi polovici meseca decembra in v prvi polovici januarja bodo potem uradniki na podlagi dospelih poročil izvršili predlog za odpis davka. Od občinskih uradov je torej odvisno največ, v koliko in kedaj se izvrši odpis. Vsa ta procedura se vrši sedaj še po avstrijskem zakonu iz leta 1917 in je zelo zamolana. G. šef davčne oblasti je izjavil, da bo v smislu navodil ministrstva financ postopal blagohotno. Kakor znano, so naši poslanci v tem smislu ponovno osebno posredovali in vlagali vloge ter velja torej predstojanje za vse okraje.

Mina se užgala. Na Doberni se je, tako nam poročajo iz Trbovelj, dogodila zopet težka nesreča. V nedeljo, ko se je streljalo na odkopu, je delavec Grosič, okoli 50 let star, rodom iz Hrvaške, šel prečasnno na delo. Iz mine se je še kadilo. Mislili so, da gori samo smodnik in da je metilna vrstica že zgorela; kar počí mina, vrže Grosiča ob-

enem z materijalom v zrak in ga nato pokoplje pod seboj. Težko ranjenega so prinesli v bolnico.

Zalostna 50letnica. Ker je deževje letos tako hudo zadelo celo Slovenijo in so v zadnjem času povzročili plazovi na Stajerskem nepregledno veliko škodo, se nam zdi umestno, spomniti javnost na veliki plaz v Brišah pri Zidanem mostu leta 1877. Prihodnje leto bo preteklo 50 let od zgoraj omenjenega plazu, ki je zahteval 12 človeških žrtv. Nesreča se je skoro pred 50 leti doigrala tako-le: Dne 15. januarja 1877, okoli 4. ure zjutraj, se je utrgal na severnem pobočju Pleša velik plaz. Velikanske plasti zemlje, pomešane z ogromnimi skalami, so se zvalile s hriba v dolino. Zasule in zdrobile so štiri hiše. 11 ljudi je bilo zadušenih pod zasipom plazu. Med temi žrtvami je bila Mačkova rodbina, mati in šest otrok. Iz Trbovelj so prišli rudarji, ki so kopali noč in dan, da so izkopali mrtve. — Čez tri dni po prvem zasipu se je udrl ob pol 10. uri zvečer drugi, še strašnejši plaz. Ta je razdril železnico, zaježil strugo Savinje in jo zasul z zemljo, skalami, brzojavniimi drogi, žicami, železniškimi pragi ter tračnicami. Podruta je bila tudi cesta na desnem bregu Savinje proti Rimskim toplicam. Savinja, ki je bila zaježena 15 ur, je narastla do prvega nadstropja znane tovarne za olje. Več sto delavcev je bilo zaposlenih pri predoru tega plazu. Šele drugi dan po nesreči se je posrečilo delavcem, da so poskrbeli toliko, da je začela Savinja odtekati. Pri razkopavanju plazu je bil zasut eden od rudarjev. Pri rešnem delu je bilo zaposlenih poleg več sto delavcev še 350 pijo-nirjev, ki so razkopavali nasipine več tednov. Železniški tir so popravili za silo šele po preteku štirih dni. Plaz je bil tako silen, da je pognal železniški tir s cesto vred z levega na desni breg Savinje. To nesrečo si je hodilo ogledat tedaj na tisoče ljudi iz raznih krajev. Kraj katastrofe se še danes dobro pozna.

Še o plazu na Pilštajnu. Nevarnost, ki grozi Pilštajnu od plazovja, še vedno ni minula. V Starem trgu je napravilo plazovje že naravnost velikansko škodo. Utrgal se je velik kos Brilejevega vinograda, ki je zasul in popolnoma raztrgal Stritihov vinograd in rine sedaj vsa plast v širini okoli 500 metrov proti dolini v Bistrico. Plazovje neusmiljeno trga lepe vinograde, rodovitna polja, travnike, ruje sadno drevje in ruši cele stavbe. Vinogradska klet trgovca Antona Stritih se je pogreznila v zemljo, druga s stanovanjsko hišo in prenično je porušena do tal. Klet Karola Straška je zasuta, ravnotako gospodarsko poslopje Amalije Leskovšek. Niti sledu ni več, kje so poprej stale te stavbe. Hiša Alojzija Beveca, Franceta Grobelšeka, kakor tudi gospodarsko poslopje Ivana Regvata so razpokane in v razpadu. Ista usoda čaka tudi hiši Ivana Regvata in lončarice Jere Kolar, kjer se je plaz že priril do teh stavb in je na njihovih zidovjih opaziti dan za dnem večje razpoke. Gospodarsko poslopje Lucije Belak je porušeno, v nevarnosti je tudi hiša. Okrajna cesta je počila na obeh straneh plazovja in je promet s težkimi vozovi ukinjen. V najbližji bodočnosti pa bo ukinjen sploh vsak promet, ker potiska cesto v območju plazovja naprej v potok. Potok Bistrica je plazovje že v toliko zasulo, da je začela voda v smeri proti Lesični postajati in je narastla nad en meter. Na levem krilu plazovja je opaziti razpoke, ki vodijo v smeri proti trgu Pilštajnu. Ogrožen je ves severni del trga. V veliki nevarnosti pa je tudi vas Lesično. Kajti, kakor hitro plazovje zasuje potok, kar je pričakovati v nekaj dneh, bode vsa vas pod vodo. Potrebna je nujna pomoč! Nujno se bo moral prekopati nov potok in napraviti bo treba tudi novo cesto in misliti na to, kakor bi se obvaroval ogroženi svet pred nadaljnjim plazovjem. Voja uprava je poslala 60 vojakov na pomoč, ki so pod vodstvom inž. Juge kanalizirali plaz na treh krajih. Žalibog pa so bili vojaki že čez deset dni odpoklicani n nadaljujejo delo sedaj številni delavci. Govor se, da bo rad pomanjkanja denarja že v najkrajšem času ustavljeno sploh vse varnostno delo. Pozivamo vse merodajne ministre, posebno g. ministra za poljedelstvo, da priskočijo ponesrečencem nujno na pomoč. Ljudstvo je obupano, ker je v nevarnosti, da izgubi še ta kosček zemlje, ki jo ima. Položaj je tem obupnejši, ker so morali siromaki izprazniti svoje borne domove tik pred zimo in so prepuščeni sedaj brez doma in zemljišča bedi in velikemu pomanjkanju.

Obsojena detomorilka. V Zagrebu se je vršila v soboto razprava proti Mariji Koprivnik, doma iz rajhenburške okolice. Obtožena je bila umora svojega lastnega malega otroka. Lansko spomlad je našla policija v nekem stranišču v Rajhenburgu otroško truplo, ki pa je bilo že tako razkrojeno, da niso mogli ugotoviti niti spola. Sum je padel na služkinjo Marijo Koprivnik, ki je par tednov prej porodila že svoje tretje nezakonsko dete. Koprivnik je bila v tistem času uslužbena nekje v Zagrebu. Policija jo je aretirala in zaslišala. Koprivnik je odločno zanikala, da bi bil v Rajhenburgu najdeni otrok njen, nač pa je priznala, da je tudi ona umorila svoje dete. »Ako bom kaznovana, potem hočem biti kaznovana vsaj za svoje, ne pa za tuje dete«, je izjavila. Nato je izpovedala, da je porodila zdravo moško dete, ki ga je dala v rejo neki ženski v rajhenburški okolici, sama pa je odšla v službo v Zagreb. Čez šest mesecev ji je ženska prinesla dete nazaj, ker ni mogla plačevati dogovorjene oskrbovalnine. Bila je vsa obupana. Bala se je, da izgubi službo, če prinese dete v hišo. Celo noč je taval po mestu, končno pa je odšla proti Šestinam. Ko je korakala ob obrežju Save, se ji je porodila misel, da se deteta lahko za vedno iznebi. Držala je dete tako dolgo v vodi, dokler se ni zadušilo. Na razpravi je opisala svojo trnjevo pot. Povsod je iskala pomoči, prosila ljudi, naj se usmilijo nedolžnega otroka, pa zaman. V zagrebškem otroškem zavetišču, kamor se je obrnila, so jo zavrnili, češ, otrok spada v Ljubljano. V skrajnem obupu in zmedenosti je končno izvršila zločin in zakrivila smrt otroka. Obsodili so jo na pet let ječe.

Beg vojne begunca iz zapora v Vinkovcih. Te dni je sklenil vojni begunec kaplar Serafin Nitič pobežniti iz zapora okrajnega sodišča v Vinkovcih. V to svrhu je nasul vojniki, ki ga je stražil, paprike v oči ter navalil nanj, da bi mu odvzel puško. Vojnik, ki ga je paprika povsem onemogočila za uspešen boj, se je vendar obupno branil. Pri tem je izstrelil v napadalec iz puške strel. Strel je pa zadela ječarja Gečiča, ki mu je bil prihital na pomoč. Nastalo